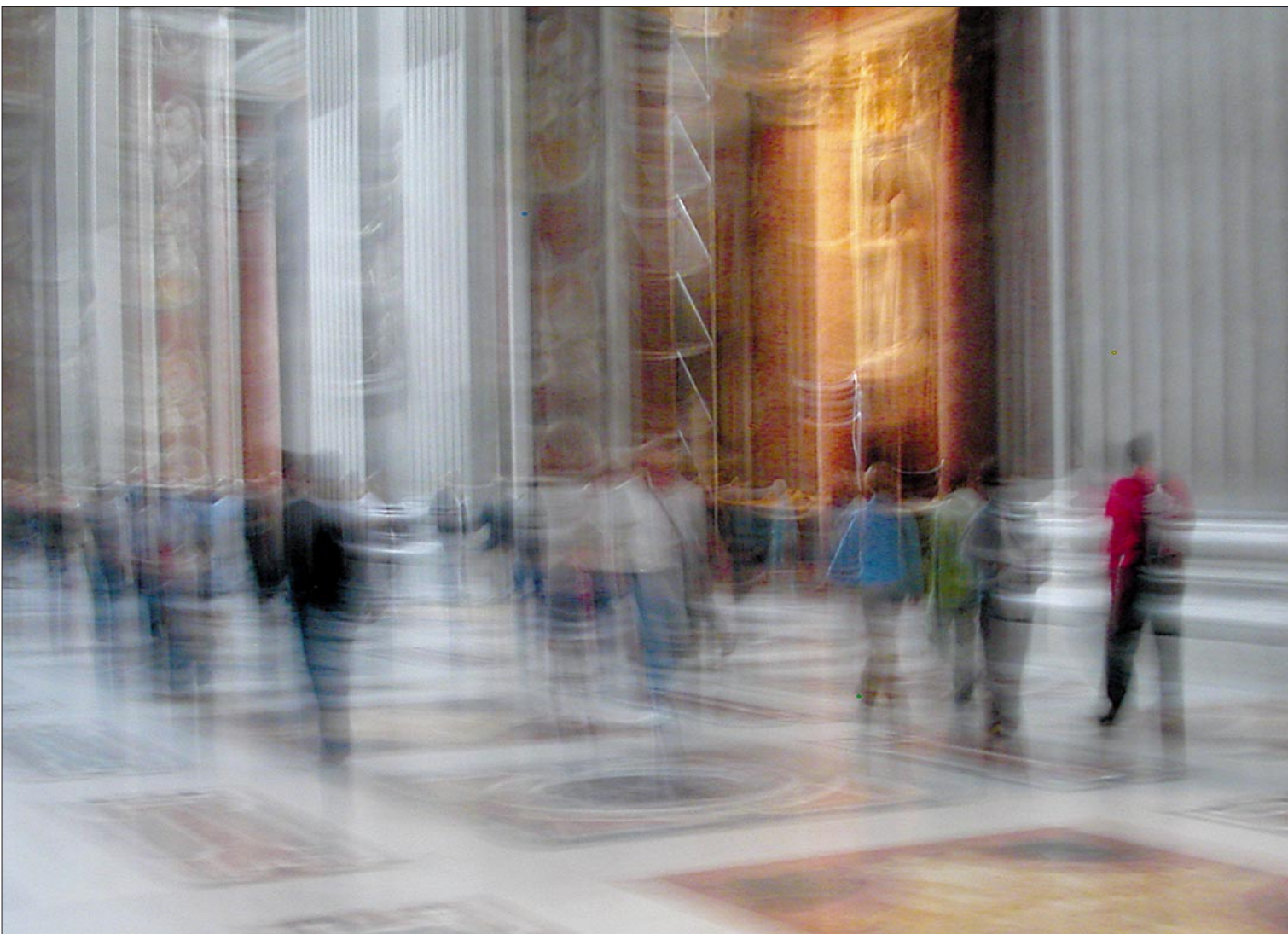

DE GROVE KORREL

SEPTEMBER 2007 · 49^e JAARGANG

271

Colofon:

De Grove Korrel

49^e jaargang, september 2007, nummer 271.

De Grove Korrel is een periodieke uitgave van Fotoclub Zwijndrecht (opgericht 7 september 1959 en koninklijk goedgekeurd 30 juni 1971) en verschijnt in de maanden september, december, maart en eind mei. Kopij voor een van deze nummers moet uiterlijk op 1 augustus, 1 november, 1 februari en 1 april bij de redactie binnen zijn.

Oplage: 115 exemplaren

Samenstelling redactieteam: Wim Bierhaus, Rem Maters (eindredactie), Ruud van Wezel.

Tekstbijdrage: Aza Teeuwen

Redactieadres: Rem Maters, Stevensweg 20, 3319 AK Dordrecht. Telefoon (078) 6165495

E-mail: rem_maters@hotmail.com

Secretariaat: Theo de Jong, Harseveld 19, 3334 GG Zwijndrecht. Telefoon (078) 6100526

E-mail: th.j.de.jong@12move.nl

Internet: www.fotoclubzwijndrecht.nl

Postbank: rekeningnummer 349456

Contributie 2007/2008: 100 euro per persoon per jaar; elk volgend gezinslid en/of studerend jeugd-lid 55 euro per persoon per jaar.

Clubgebouw / Fotogalerie: Rotterdamseweg 126 (hoek Koninginneweg), 3332 AL Zwijndrecht.

Clubavonden: Elke maandagavond van september tot en met mei. Het clubgebouw is geopend vanaf 19.30 uur en de aanvangstijd is 20.00 uur.

De Fotogalerie is voor publiek geopend elke zaterdag van september t/m mei van 11.00 uur tot 16.00 uur en de toegang is gratis.

Vormgeving: Wim Bierhaus

Digital printing: Creative Colors bv, Zoetermeer

Coverfoto: Bertien Kraamer

Uithangbord

Bij deze Korrel ontvang je een envelop met vier prentbriefkaarten. Op de voorzijde staat naast een foto van respectievelijk Mirjam de Jong, Bertien Kramer, Joke Maarleveld en René van Rijswijk, nadrukkelijk de website van onze vereniging vermeld. Het bestuur heeft, geïnspireerd door het succes van de zogenaamde Boomerangkaarten (je kent ze wel, die gratis kaarten uit het café) bedacht dat een folder eigenlijk niet meer kan concurreren met een degelijke website. Met de kaart als reminder kan iedere belangstellende op het internet alle noodzakelijke informatie over onze club vinden. Met ingang van het nieuwe verenigingsjaar is dankzij de inspanningen van Cees van Meerten (webmaster) een volledig nieuwe site operationeel. Mede doordat de leden hierop een eigen pagina met fotowerk (maximaal negen foto's) kunnen vullen, dient de site als uithangbord voor de vereniging.

Het ligt in de bedoeling om ieder verenigingsjaar een nieuwe collectie kaarten uit te brengen. Het bestuur hoopt dat de kaarten een goede verspreiding vinden en zo hun publicitaire werk doen en niet te veel blijven steken in de verschillende verzamelingen als collector's item.

Fotowerk daar gaat het om! Nu heeft het daar in het afgelopen seizoen niet aan ontbroken en ik hoop dat dit ook geldt voor het kersverse seizoen dat voor ons ligt. Daarnaast kan er deelgenomen worden aan de activiteiten van de fotobond (bezoek hun site met veel fotowerk ook eens). Joke Maarleveld, Franz Heuser en René van Rijswijk doen dit ook al op uitnodiging. Zij zenden ieder een serie van vijf foto's in voor Foto Nationaal 2007. Zonder uitnodiging kan ieder van ons deelnemen aan Foto Individueel 2007. Inzenden kan nog tot 31 oktober. Laten we dit in groten getale doen.

De 'Chick' in Naarden

'De Lach'. Dat was vroeger, iets uit m'n jeugd. Rooie oortjes man, stiekem kijken naar filmsterren in badpak. Naar huidige begrippen zeer kuise badpakken, maar toen... óh lá lá.

- door Aza Teeuwen

'De Lach' is niet meer, maar 'Chick' nam het over, en hoe! Nee, geen details, dat past niet in onze mooie Grove Korrel, dan wordt de Korrel wel erg grof. En je had ook nog, in 1967, Phil Bloom. Wat een sensatie, bloot op tv. Dat was wel heel erg. Zeiden de smullers. De armen en benen keurig netjes over elkaar. Bijna decent.

Nu hebben we dan Naarden. Waar het tweejaarlijkse foto-festival de titel *Emoticon* heeft meegekregen. Zou je dan, dacht ik van te voren, daar in die vesting je moeten harnessen tegen alle emoties die je van de foto's tegemoet schreeuwen?

We hadden er een mooie dag voor uitgezocht, niet te warm of te koud, het begon pas te regenen toen we weer huiswaarts keerden, goed gedaan. Op m'n gemak heb ik door de mooie straatjes gewandeld, van locatie naar locatie, ondertussen hier en daar naar binnen glurend. Foto's bekeken, veel foto's, kennis nemend van alles wat ik zag, mooi, lelijk, sprankelend, nikszeeggend, of – hier en daar – inderdaad met een vleugje emotie. Klein of juist heel groot, opgeblazen. Dat is een trend, een truc: als het niks is blaas je het maar op, dan lijkt het nog wat.

De Grote Kerk staat op het foldertje als nummer 1, maar ik bewaarde dat lekkers voor het laatst. En juist daar, godbetert, overviel me dat *chick*-gevoel. De dames en heren van de organisatie hebben volgens mij een wel heel verkeerd beeld van wat in een kerk met kruis wordt bedoeld. Wijdbeens, onbedekt of met een veel te klein slipje dat op het cruciale punt in het grote niets verdween, moest ik het opgeblazen lichaamsdeel aanschouwen waar ik ooit uit werd geboren. De 'Chick' zou er trots op zijn! Op de site van dit festival lees ik hierover dat we worden aangesproken op ons voyeurisme. Was getekend: Marga Rotteveel. Hoofdzakelijk het voyeurisme van de mannelijke bezoekers/voyeurs, denk ik. Wat een onzin. Wat een blabla.

Nee, ik heb me niet hoeven harnessen. En nee, ik ben niet

preuts, integendeel, ik praat vrijmoedig over zulk soort zaken, soms zelfs op het randje of dik erover, ik beken het. Maar als die opgeblazen blootfoto's als (foto)kunst worden gepresenteerd, dan behoort mijn soms grove praat tot de mooiste literatuur ooit voortgebracht, dan hangen mijn ruige woorden eens in grote oversized letters op zijden doeken op het boekenbal en zal ik daar eregast zijn.

Eén troost: in diezelfde Grote Kerk hing, godlof, ook prachtig werk, bijvoorbeeld van die Nederlandse fotograaf – ik ben heel slecht in namen – die in Canada woont en werkt. Een blote moeder, de vrouw van de fotograaf, met hun baby. Zo mooi kan bloot dus zijn. Ik zou het willen toeschreeuwen aan al die *chick*-fotografen: probeer het nou eens zo. Ik vrees, dat gaat niet lukken. Beschaving en het bijbehorende gevoel iets zo moois en teers zo mooi te fotograferen moet je namelijk in je hebben.

Trouwens, Naarden, je staat niet alleen hoor. Kort na Naarden kwam ik ook in Las Palmas eenzelfde soort blootfoto's tegen, tot en met een dame die niet van zichzelf kon afblijven en dat moest zonodig gefotografeerd worden. En dan te bedenken dat er mensen op deze aarde rondlopen die deze vunzige *chick*-fotografie mooi vinden, kunst of zelfs Kunst. Om geheel in stijl te blijven: het woord kunst heeft voor mij dan echt twee letters teveel.

Naarden, tot over twee jaar, ik blijf kennis nemen van alles wat er op fotografisch gebied valt te beleven, zeg maar tot kennis van goed en kwaad. Ik wil natuurlijk wel bij de tijd blijven. Bovendien wil ik mij dit soort gelegaliseerd voyeurisme niet laten ontnemen. Aan de andere kant: dames in badpak laten meer te raden dan dat kaalgeschoren vlees. Als ik zou moeten kiezen, dan toch liever die goeie ouwe, o zo onschuldige 'De Lach'. ■

De boodschap

In het afgelopen meinummer van De Grove Korrel stond een artikel met als kop 'Waardevolle fotografie'. Het is de redactie van De Grove Korrel gebleken dat tijdens de vakantie er over de inhoud van dit artikel in bepaalde kring nogal wat rumoer is ontstaan. Hier volgt een toelichting.

- door Ruud van Wezel

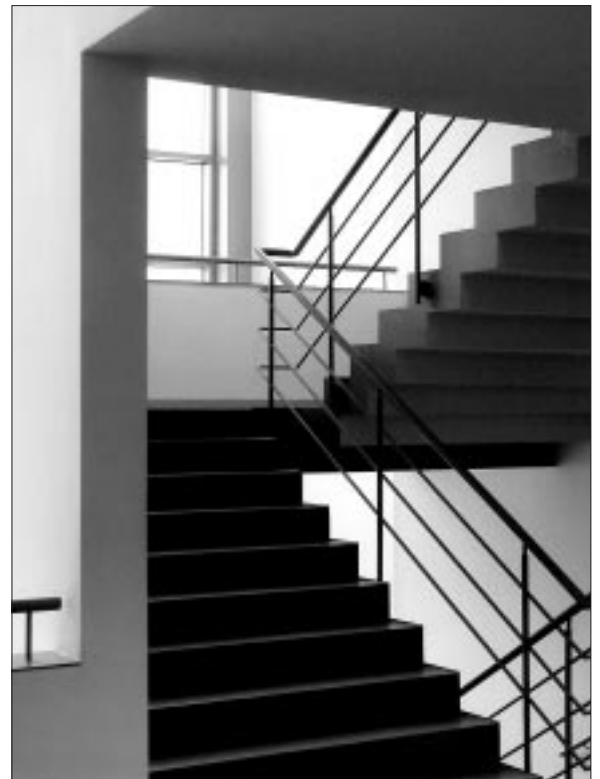
De redactie hecht eraan op te merken dat een artikel altijd de mening van een persoon bevat en met een mening kun je het eens zijn of niet. Het ontstaan van discussie vindt de redactie een goede zaak, zeker daar het artikel over een belangrijk onderwerp gaat. Het is echter van belang dat de discussie over de boodschap gaat en niet over de boodschapper en op de juiste plaats en toonhoogte gevoerd wordt. Juist wanneer mensen een andere mening zijn toegedaan kan een interessante discussie ontstaan waar een ieder van kan leren en waardoor je op enig moment zelfs de kans loopt met elkaar te gaan communiceren. Bij voorbeeld over de vraag wat belangrijker is in de fotografie: de vorm of de inhoud, of wellicht allebei. En ik kan me niet voorstellen, als ik een voorschot mag nemen op die vraag, dat iemand kan blijven volhouden dat uitsluitend vormgeving het belangrijkste is in de fotografie. Die discussie voeren we ook binnen de redactie van De Grove Korrel: moet deze er alleen maar mooi uit zien of mag ons blad ook nog eens ergens over gaan? Wij kiezen dan voor het laatste, geheel in de traditie van ons roemruchte blad.

Op onze Nieuwerk-avonden wordt het meestal al snel duidelijk dat een deel van onze leden een andere mening heeft en deze niet onder stoelen of banken steekt. Daarom houd ik ook zo van onze vereniging. In diezelfde vorige Grove Korrel staat een leuk artikel van ons nog nieuwe lid Pauline Jansen die schrijft: "...het is tenslotte jouw mening en een mening is niet goed of fout". Waarvan akte! Als je niet vrij en onverweerd je mening kunt geven zonder dat je kop eraf gaat kun je niet tot een klimaat komen waarin je kunt communiceren met elkaar.

De redactie van De Grove Korrel rekent het zich onder meer tot haar taak om, behalve complimenten uit te delen en woor-

den van troost te schrijven, onze lezers eens de spiegel voor te houden, de lezer wakker te schudden of om eens tegen de haren in te strijken, desnoods op lange tenen te gaan staan, met als doel dat je als fotograaf of als vereniging eens over je eigen functioneren gaat nadenken. We troosten ons met de gedachte dat dit dan nu in ieder geval bereikt is. ■

Wim van Venrooij

Aza in de Borinage

Op de Nieuwerk-avond 11 van het vorige fotoseizoen toonde Aza Teeuwen zijn serie die hij in de Borinage had gemaakt. De serie maakte grote indruk, maar was echter niet sterk genoeg gebleken voor een BMK-onder-scheiding.

- door Rem Maters

Aza, waarom de Borinage?

"Vincent van Gogh heeft hier twee jaar verbleven om het evangelie te preken. Ik dacht ik ga de plaatsen bezoeken waar hij gewerkt heeft. Het gebied ligt onder Mons en het strekt uit tot in Frankrijk. Het was niet mijn bedoeling om iets van Van Gogh te laten zien. Ik kan Van Gogh niet zichtbaar maken. Dat heeft hijzelf gedaan. Zijn verblijf in dit gebied was voor mij slechts een aanleiding om er heen te gaan. Ik wilde de streek die mij vanwege de mijnen nogal vies overkwam gewoon bezoeken. We hebben een maand op de camping municipal in Mons gestaan en ik heb een heleboel van die plaatsjes bezocht. Op die manier heb je een doel, anders rij je er dwars doorheen. Overigens hebben we wel een huis gezien waar hij gewoond heeft. In 1898 was dat geloof ik. Dat huis wordt momenteel geschikt gemaakt om te bezoeken."

Als Van Gogh slechts uitgangspunt was voor de serie, wat was dan het doel?

"Ik wilde de streek vastleggen en niet zozeer het landschap, dat buiten de bebouwing gewoon mooi is. De mensen rijden er altijd keihard doorheen, maar ik zou zeggen: 'Stop er eens!' In de stadjes heb ik zo'n driehonderd negatieven gemaakt. De serie is dus helemaal analoog. Analoog is eigenlijk, om het populair te zeggen, nog helemaal mijn ding. Ik heb daar heel bewust lopen te fotograferen. De stadjes en vooral de viezigheid. Je ziet heel veel straatjes, met allemaal minimaal een automobiel voor het huisje, uit zeg 1850. Dat vind ik zo'n rare tegenstelling. Die rijkdom van nu voor die eenvoudige woningen, die overigens goed worden onderhouden."

Als je je serie kort moet samenvatten, wat is dan de kern ervan?

"Het vastleggen van wat ooit was, met alle auto's, met straatlantaarns, en mooi plaveisel en dergelijke. Nog steeds

zie je hoe zo'n plaatsje honderdvijftig jaar geleden was. En de sfeer van toen hangt er nu nog voelbaar. Ik hoop dat ik dat zichtbaar heb kunnen maken in de serie."

In welk opzicht schoot de serie volgens de BMK-jury tekort?

"De jury zag te weinig samenhang. Zo'n jury wil een eenheid van beeld zien. Ik heb het anders opgezet. Ik heb van links en rechts naar het midden gewerkt. Ik bedoel hiermee het volgende: de twee uitersten van de twintig op de bok waren landschapsfoto's, dan komen er links en rechts één of twee beelden met industrie. Vervolgens ben ik naar binnen gegaan in de stad en heb ik de rijen auto's en weet ik wat laten zien. En in het midden had ik een paar authentieke bewoners, die het, zal ik maar zeggen, allemaal nog hadden meegemaakt. En waaraan je dat ook kon zien, die armoe. Je ziet dan zo'n man op de stoep voor zijn huis een beetje treurig voor zich uit kijken. Maar dan wel weer naast zijn eigen auto. En in het midden heb ik een foto van lachende jongelui, die het naar hun zin hebben temidden van gerenoveerde flats. Dat verhaal, die samenhang die ik erin gebracht heb, heeft de jury niet kunnen ontdekken."

Wanneer komt de serie in de Galerie te hangen?

"Dat gaat pas volgend jaar in november plaats vinden. Ik ben nog niet zover om dat nu al te doen. Een paar afdrucken wil ik overdoen. Dat zal wel één van mijn laatste sessies in de doka worden. Dat digitale werk is toch wel een stuk makkelijker." ■

Op de volgende twee pagina's staan een viertal foto's afgebeeld uit deze indrukwekkende serie en wie meer foto's wilt zien uit de Borinage van heden en verleden moet ook eens kijken op: www.pbase.com/vincentbruyere/borinage

Aza Teeuwen

Aza Teeuwen

Martin Kleefkens

Peter van Klinken

Orthodoxie, rituelen en regels

Op de cover van De Grove Korrel nummer 270 staat een schitterende foto van een groepje orthodox joodse mannen. Orthodoxie hangt sterk samen met rituelen en regels. Maar wat heeft dat met fotografie te maken?

- door Ruud van Wezel

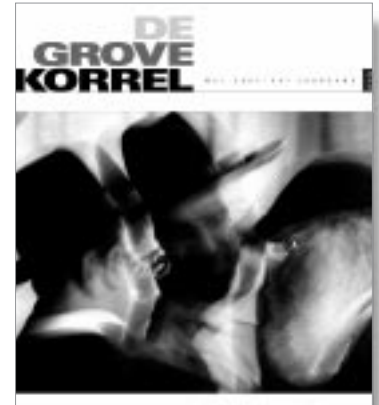
Een schitterende foto schreef ik in de kopregel en dat vind ik niet zo snel. We zien een groepje orthodox joodse mannen die druk met elkaar in gesprek zijn. Door de bewegingsonscherpte en gebruik van een grove korrel is een zeer dynamische foto ontstaan. De foto is gemaakt door Mirjam de Jong, die ons vaker heeft verrast met haar oorspronkelijke en inhoudelijk sterke visie. Mirjam heeft ooit eens deze foto laten zien op een informele zaterdag-bijeenkomst en ik heb haar direct met klem aangeraden deze foto te vergroten. Zelf was ze, in al haar bescheidenheid, er nog niet van overtuigd dat dit een goede foto was. En Mirjam drukt haar fotowerk in onze eigen doka op bariet en dat is bijzonder voor een jonge fotograaf. Ze heeft deze foto gemaakt in Jeruzalem en bij het horen van die naam denk ik aan de klagmuur, waar je orthodoxe joodse mannen hun typische houderige voorovergebogen bewegingen ziet maken om te voldoen aan de regels en rituelen van hun religieuze verplichtingen. Zelf kijk ik altijd met een mengeling van verbazing en interesse naar die rituelen, waarbij ik me veelal niet aan de indruk kan onttrekken dat het uiterlijk vertoon van deze regels belangrijker is geworden dan de inhoud van het geloof.

Dit doet mij denken aan mijn tante Marie, een vriendelijk doch zeer kordate dame, die in de jaren zestig lid was van het Leger des Heils. Daar mocht beslist geen alcohol gedronken of aan anderen geserveerd worden. Maar tante Marie vond op haar verjaardag een praktische tussenoplossing: ze trakteerde op verjaardagen haar geliefde familieleden op jenever, wijn en bier, maar zorgde er wel voor dat de gordijnen aan de voorzijde van haar woning nauwkeurig werden gesloten. Want als iemand van Het Leger voorbij zou lopen zou er wat zwaaien! Ik vond het een creatieve oplossing van haar, maar trok er wel de conclusie uit dat het naleven van rituelen en regels voor de anderen geldt en je jezelf eraan onttrekt als niemand je meer ziet.

Zo zag ik ook eens een documentaire over een in Nederland wonende moslimfamilie tijdens de ramadan. Je weet, tijdens de ramadan mag er tussen zonsopgang en zonsondergang niet gegeten worden. Maar de vader at als hij het huis

verlaten had op weg naar de fabriek, de kinderen aten op weg naar school en als iedereen het huis verlaten at de moeder wat thuis. Men hield vooral voor elkaar de schijn op net zoals tante Marie. Zoals ik al schreef een creatieve oplossing met als conclusie dat rituelen en regels nog al eens gebruikt worden voor de buitenwacht om je te manifesteren. Maar ik hoor je al denken: 'Wat heeft dit nu met fotografie te maken?'

Zo ken ik in de Drechtsteden een geheimzinnig genootschap dat elke maandagavond bijeen komt. Ze hebben in hun fototempel een preekstoel, een voorganger en ouderlingen. Maar ze hebben er ook orthodoxie, rituelen en regels, die, net zoals in mijn twee voorbeelden, veelal belangrijker zijn dan de inhoud zelf. Ook bij ons zie je wijze oude mannen voorovergebogen, in de richting van het spreekgestoelte, zachtjes iets prevelen over invoerende lijnen, storende elementen, grijswaarden en kleurzweem, met als doel de novice voor hen op de bok in te wijden in de diepere lagen van hun genootschap. Maar ook hier wordt de diepere kern van datgene wat hen bezighoudt zelden bereikt. De rituelen en regels winnen het meestal van inhoud, beleving en diepgang. Ook in onze Zwijndrechtse fototempel komen mensen om op de achterste banken alleen maar een dutje te doen. We kunnen in fotocclubs echter ook onderscheiden: de passe-partout goeroes, de

kleurzweem fetisjisten, de esthetiek ajatollas en de er-moet-veel-meer-harde-kritiek-gegeven-worden-taliban. Maar volgens mij vinden leden van een fotoclub hardere kritiek prima voor anderen, maar vinden ze het in de praktijk van alledag moeilijk als ze die dan ook zelf ontvangen.

Het naleven van regels is het eenvoudigst en leidt veelal tot gemakzucht en creatieve of spirituele bloedarmoede. De regels zijn dan een goede manier om anderen de maat te nemen. Rituelen en regels kunnen slechte fotografen beter maken, maar ook goede fotografen slechter. Denk maar eens aan de regels in de muziek. Je moet geen noten spelen maar muziek maken. Zoals je foto's kunt bewerken in *Photoshop* zou je eigenlijk ook fotoclubs willen bewerken; wegretoucheren van wat je minder bevalt, zoals: de desinteresse, de houterige en verkrampde wijze waarop het werk soms besproken wordt, de verdedigende houding van de fotograaf op de bok en vooral de braafheid van de voorspelbare en clichématige wijze van fotograferen. Ook zou je in *Photoshop* willen wegstem-pelen de ijdelheid, de opdringerige meningen, gemakzuchtige fotografen en het willen deleten van vastgeroeste normen en waarden alsmede het willen verscherpen van leden die hun mening niet durven geven en fotografen die geen standpunt in nemen. Betweterige fotografen op de bok verbijten nog al eens hun ongeduld om het aan de zaal gevraagde commentaar breedspakig van tafel te vegen. Sommigen overwegen het commentaar niet eens. Waarom laat je je foto's dan bespreken als je ze alleen maar wilt laten zien?

Over rituelen en geloof schreef Marquis de Sade eens: 'God is voor de mens wat kleuren zijn voor een blinde'. Maar wat de Marquis verder nog deed met zijn rituelen valt buiten het kader van een fatsoenlijke fotoclub. Zijn rituelen en regels eigenlijk niet alleen maar uiterlijkheden die je afleiden van

datgene waar het eigenlijk om zou moeten gaan: de inhoud?

Om bij fotografie terug te komen: de ene foto bekijk je, de andere ervaar je. Een foto laten ervaren door anderen doe je door te fotograferen in een eigen authentieke taal en door in die taal ook nog eens iets te zeggen hebben. Zoals Mirjam dus. Als je de zin begrijpt: "Alles wat gemaakt wordt onthult iets over de maker" (Conny Palmen), wat zeggen dan foto's zonder bezieling of inhoud over de maker?

Zo zie je maar hoe een goede foto, die gaat over orthodoxie, rituelen en regels je laat filosoferen over wat er om je heen gebeurt en je laat eindigen bij een fotoclub. En mocht je jezelf herkend hebben in dit stukje, weet dan dat ik jou natuurlijk niet heb bedoeld. Ik wens je in ieder geval een interessant en inhoudsvol nieuw fotoseizoen toe met minder rituelen en regels en veel creativiteit op liefst ongebaande paden, want de voorspelbare zesbaanswegen met fotoclub eenheids-worst hebben ons veelal naar de zelfde eentonige bestemming geleid. ■

Hans van Weelden

Ger Sterk

Ruud van Wezel

Het Leids Prentenkabinet

Eén van de adressen waar De Grove Korrel sinds jaar en dag naartoe wordt gestuurd is het Prentenkabinet van de Leidse Universiteitsbibliotheek. Hier is sinds kort Maartje van den Heuvel conservator fotografie. Zij gaf in de beginjaren van wat toen nog het Nederlands Foto Instituut (NFI) heette onze leden met enige regelmaat een rondleiding door de tentoonstellingen. Velen van ons zullen zich dat herinneren. Nu heeft zij Fotoclub Zwijndrecht uitgenodigd een bezoek te brengen aan de fotocollectie van het Prentenkabinet.

Het Studie en Documentatie Centrum voor Fotografie

(SDCF), zoals het Prentenkabinet ook wordt genoemd, is een openbaar toegankelijke instelling, die deel uitmaakt van de opleiding Kunstgeschiedenis. Niet alleen de professionele fotografie, maar ook de Nederlandse amateurfotografie is met een goed overzicht in de collectie vertegenwoordigd.

Het bezoek zal plaats vinden op zaterdag 29 september aanstaande van 's middags twee tot ongeveer vier uur. Belangstellenden kunnen hun naam op de deelnemerslijst in de gang noteren. ■

Foto rechterpagina:
Marijn de Jong, de openings-
spreker van dit seizoen,
neemt aan de tentoonstelling
'Inspiratie Rotterdam' in het
Schielandhuis deel met een
serie portretten.
Dit portretwerk kan een
inspiratie zijn voor deelnemers
aan de komende workshop-
avonden portretfotografie.

Foto links:
Theo de Jong

'Nieuwerk'

Een nieuw fotoclubseizoen is weer begonnen. De eerste 'Nieuwerk'-avond is op 17 september en twaalf van deze avonden zullen daarna nog volgen. Wat we dit seizoen aan fotobeelden te zien zullen krijgen is altijd weer een grote verrassing. Wat ik hoop is dat die beelden weer interessant genoeg zijn om naar te kijken en er over te praten.

- door Wim Bierhaus

'Digitale fotografie is een zegen, vooral voor amateurfotografen die in enkele ogenblikken tientallen beelden kunnen schieten nog lang voordat ze de juiste scherpte, lichtinstellingen en kadreering gevonden hebben. En wat gebeurt er met die massa's fotografische mislukkingen? Die kunnen natuurlijk gewoon verwijderd worden door de deleteknop van je fototoestel in te drukken, maar je kunt ze ook doorsturen naar www.deletedimages.com, een website die bewogen, onscherpe en onderbelichte foto's verzamelt en in een virtuele galerij plaatst.'

Het bovenstaande stukje was te lezen in nrc.next van 8 augustus op pagina 29 in de rubriek: '7 redenen om binnen te blijven' en waarom ik met dit citaat begin is dat ik vind dat we ieder jaar weer (te)veel van die gelikte, steriele, afgewogen fotobeelden op de bok te zien krijgen. Beelden die van links naar rechts en van boven naar onder op de pixel nauwkeurig kloppen. In vorm en kleur. Niets wordt aan het toeval overgelaten op dat stukje inktjetpapier. Geen schuine lijnen, geen blaadje(s) of stukje papier op straat of de grond, geen boom teveel of te weinig (wat zelden voorkomt), niet te veel onscherpte. Geen onjuist kleurgebruik, gras moet herkenbaar groen zijn, de lucht wezenlijk blauw, de menselijke huid gezond vleeskleurig en zelfs over het passe-partoutkarton wordt nagedacht. Alles moet herkenbaar zijn. En als dat niet zo is dan wordt dat je wel op een van de fotopresentatie-avonden even door 'de zaal' duidelijk gemaakt. Wat ik mis in de meeste foto's is emotie. Ik zie teveel beelden die overduidelijk laten zien van wat je allemaal met een digitale opname in *Photo-shop* kunt bereiken.

Waar gaat het dan wel om? Het gaat er om dat op dat vel

papier op de eertste plaats iets interessants te zien en te beleven moet zijn (inhoud) en vervolgens plezierig moet zijn om naar te kijken (vorm en kleur). Een afgedrukte foto moet voldoende beeldspanning bezitten om een emotie op te kunnen roepen. Een foto moet geen herkenbaar eindproduct worden van een of andere fotobewerkingsprogramma mits men daar specifiek heeft voor gekozen om dat creatief bewust te gebruiken zoals Desiree Dolron (www.desireedolron.com) dat doet.

Nu terug naar het inleidende stukje tekst. Een staaltje van grote schoonheidsbeleving vind je terug op de daar vermelde website. Daar vind je foto's waar per ongeluk iets mis mee is gegaan. Gemaakt door mensen die meestal niet beschikken over enige fotografische kennis of wat dan ook en een fotocamera alleen maar gebruiken om een of andere gebeurtenis vast te leggen. Al die foto's vertellen een verhaal, hebben een (toevallige) vorm en kleur maar zijn door een onherkenbare oorzaak per ongeluk 'mislukt'. En dat is nou net de grote charme van die foto's. Bij vele van die foto's vraag je je niet meer af wat je ziet maar denkt te zien. Als we het over fotografiekunst hebben dan is volgens mij dat het wel. Van mij mag het Nederlands Fotomuseum daar een tentoonstelling over maken. Maar dan wel op groot formaat afgedrukt en de titel heb ik al voor hen bedacht: 'Mislukt gelukt'.

Aan alle fotografen van onze club wil ik dit zeggen, ga lekker fotograferen met al je kennis waarover je beschikt op locatie of in de studio en laat jouw foto geen eindproduct worden van een digitale doos vol met truken. Denk terug aan de goede oude tijd van de doka. Een beetje doordrukken, tegenhouden, onthoeken en hier en daar wat wegstippen, dat mag. Als het maar niet opvalt. Succes. ■

Foto rechts: René van Rijswijk

Wat is er te zien

Op deze pagina vind je een kleine selectie van lopende en komende tentoonstellingen, exposities of evenementen die met fotografie te maken hebben en het bezoeken of bekijken waard zijn. Tijdens de clubavonden zal ook regelmatig aan interessante exposities aandacht worden besteed.

Graag verwijzen wij je ook naar de 'links' die vermeld staan op de website van onze club (www.fotoclubzwijndrecht.nl). Raadpleeg ook het mededelingenbord en de affiches in de bar.

Het Fotomuseum Den Haag toont (tot 07.10.'07) het werk van 'Drie Australische fotografen: Tracey Moffatt, Anne Zahalka en Bille Henson'. Het fotowerk van Moffatt heeft meestal een verhalend karakter. Haar serie 'Up in the Sky' vertelt iets over 'de gestolen' generatie van Australië. De gearrangeerde beelden onthullen het drama van de inheemse kinderen die tussen 1915 en 1969 weggehaald zijn bij hun families en vervolgens onder staatstoezicht gezet zijn. Zahalka's foto's getuigen van een kritisch, maar ook humoristische houding ten opzichte van de Australische maatschappij. In elke foto is ze op zoek naar de grens tussen realiteit en constructie. In haar serie 'Leisureland' brengt ze de moderne Australische vrijetijdsindustrie in beeld. Henson onderzoekt de ruimten tussen dag en nacht, natuur en beschaving, jeugd en volwassenheid, vrouw en man. Foto's van bijna volwassen jongens en meisjes, gefotografeerd in de buitenwijken van de steden, worden met een romantische benadering gepresenteerd.

Het Fotomuseum Den Haag toont (van 06.10.'07-13.01.'08) een omvangrijke overzichtstentoonstelling van de in 1929 in Brooklyn-New York geboren en in 2006 overleden veelzijdige 'Magnum' fotograaf **Leonard Freed**. Aan de ene kant richt hij zich op thema's als oorlog, revolutie,

ongeluk en armoede en anderzijds met alledaagse onderwerpen zoals vriendschap, liefde en het mysterie van geboorte en dood.

Tot 30 september a.s. is in het zelfde museum ook nog de tentoonstelling '**Onder fotografen**' van **Koos Breukel** te zien.

Met de tentoonstelling '**Fall Out**' presenteert de **Kusthal Rotterdam** (tot 18.10.'07) indringende portretten en landschappen van de Oekraïne, Rusland en Kazachstan. De sobere zwart-wit foto's laten een samenleving zien waar het leven ogenschijnlijk 'normaal' is, maar waaruit op het tweede gezicht blijkt dat het verleden er nog altijd de baas is.

Museum **Simon van Gijn**, Dordrecht, toont de tentoonstelling '**Familie in Beeld**' (tot 29.10.'07). Ter ere van het honderdjarig bestaan van de Familie-Vereeniging Vriesendorp heeft deze Dordtse familie in 2006 de lijn doorgezet om zich te laten portreteren door bekende en minder bekende Nederlandse fotografen. Ook is er aandacht voor de relatie van de familie met hun stad Dordrecht, in de stadsgezichten van Meike Eggers. Behalve werk van de tien hedendaagse fotografen worden bij deze tentoonstelling ook oude daguerrotypen getoond. De oudste dateert uit 1842.

Het Historisch Museum Rotterdam laat in het **Schielandshuis** (tot 25.02.'08) de tentoonstelling '**Inspiratie Rotterdam**' de stad door de lens van dertien bekende fotografen zien zoals Marijn de Jong, Otto Snoek, Bas Princen, Hans Wilschut, filmer Carel van Hees en Karel Doing. Foto's en films tonen het alledaagse Rotterdam van nu in een bepaald niet alledaagse mix van onderwerpen, invalshoeken, technieken en stijlen. Van de met blote handen omgewoelde grond

van schooltuinen, de stijl van de straat en het leven in een bejaardenhuis tot de woeste leegheid van ooit drukke havengebieden, de grandeur van de nachtelijke stad en de verstilde hoge blik van een vliegerperspectief.

Foam in Amsterdam presenteert (tot 19.09.'07) recent gemaakt werk van een van de belangrijkste hedendaagse Amerikaanse fotografen: **Mitch Epstein**. Het werk van Epstein toont zijn unieke talent voor uitgewogen kleurcomposities. De formele perfectie wordt echter veelal ondermijnd door een verontrustende en soms zelf provocerende inhoud.

Verder bij Foam:

Hans Eijkelboom (tot 21.10.'07). Werk dat bestaat uit fotonotities die hij heeft gemaakt van het straatbeeld in de steden die voor een bepaalde periode het centrum waren van veranderingen en vernieuwing; Parijs in de negentiende eeuw, New York in de twintigste eeuw en Sjanghai nu.

Anne de Vries-'Metafiction' (tot 10.10.'07). De Vries zoekt de grens op tussen werkelijkheid en fantasie. Het resultaat is een kleurrijke serie beelden die fris en verrassend aanvoelen.

Mikhael Subotzky - 'Beaufort West' (21.09-11.11.'07). Subotzky fotografeerde in het Zuid-Afrikaanse stadje Beaufort West het leven in en rondom deze gemeenschap. Anders dan in de grote steden, waar enorme verschillen zijn tussen rijk en arm, laten zijn beelden een subtieler contrast zien tussen de verschillende bevolkingsgroepen.

In het **Nederlands Fotomuseum** is (16.09-26.11.2007) o.a. werk te zien van de Amerikaanse straatfotograaf **Joel Meyerowitz - 'Out of the Ordinary 1970-1980'**. Hij was in de jaren zeventig van de vorige eeuw een pionier op gebied van de kleurenfotografie.

Gehoord & gelezen

"Het lijkt of zwart-witwerkers in de doka al tientallen jaren pas op de plaats maken, alsof ze willen blijven vasthouden aan perfecte druktechnieken, die vroeger immers bij het beoordelen van foto's belangrijker waren dan de inhoud". (Karel Maat)

"Fotografie die schoonheid als thema heeft, leidt tot weliswaar mooie maar nietszeggende clichés. (Susan Meisglas-Magnum fotograaf)

"Succes is het vermogen om de ene na de andere mislukking te ondergaan zonder je geestdrift te verliezen". (W. Churchill)

"Als ik digitaal ga fotograferen word ik misschien luier. Dan kan ik honderden opnames maken en hopen dat die ene er tussen zit. En je kunt alles manipuleren. Als het je niet lukt om een onscherpe achtergrond te krijgen, zoals je die vaak ziet op mijn foto's, dan laat je Photoshop er op los. Maar dat wil ik helemaal niet, dat vind ik onecht". (Rineke Dijkstra)

"Je kunt alleen goed zien met je hart, want uitsluitend met je ogen kun je niet zien waar het om gaat". (Alberto Corda)

"Men wil bij Foto Workshop Maassluis geen foto's met slechts geijkte composities en esthetiek. Men wil foto's met inhoud, diepte, foto's met meerdere lagen. Men praat zelden over stukjes eraf of storende takjes en dergelijke niet terzake doende opmerkingen. Men kijkt en praat over inhoud en nauwelijks over vorm". (Karel Maat)

"Alle bladen illustreren hun artikelen met foto's maar in LIFE vertellen de foto's zelf hun verhaal". (Co Rentmeester - fotograaf bij LIFE)

"Op het goede moment op de goede plek zijn beschouw ik als een teken van talent". (Conny Palmen)

"Als een foto ons raakt komt dat omdat we het getoonde graag willen zien". (Henri Beunders - hoogleraar media en cultuur)

Gehoord, gelezen en opgeschreven door Ruud van Wezel.

Programma:

- 03.09 Spreker: Marijn de Jong
- 10 Introductie programma fotoseizoen 2007/2008
- 17 NIEUWERK-1
- 24 Instructie- en Workshopavond-1*
- 01.10 Bezoek van: (fotoclub)**
- 08 NIEUWERK-2
- 15 Digitale beeldbewerking-1
- 22 NIEUWERK-3
- 29 Instructie- en Workshopavond-2*
- 05.11 Spreker: Harry Sikkink
- 12 NIEUWERK-4
- 19 Retrospectief: Jan Huisman
- 26 Instructie- en Workshopavond-3*
- 03.12 NIEUWERK-5
- 10 Bezoek van: (fotoclub)**
- 17 Praatavond
- 24 Kerstavond (geen clubavond)
- 31 Oudejaarsdag (geen clubavond)
- 07.01 NIEUWERK-6
- 14 Bespreking werk van nieuwe leden-1
- 21 Spreker:**
- 28 Instructie- en Workshopavond-4*
- 04.02 NIEUWERK-7
- 11 Bezoek van: (fotoclub)**
- 18 NIEUWERK-8
- 25 Instructie- en Workshopavond-5*
- 03.03 NIEUWERK-9
- 10 Digitale beeldbewerking-2
- 17 NIEUWERK-10
- 24 Tweede Paasdag (geen clubavond)
- 31 Instructie- en Workshopavond-6*
- 07.04 NIEUWERK-11
- 14 Bespreking werk van nieuwe leden-2
- 21 NIEUWERK-12
- 28 Instructie- en Workshopavond-7*
- 05.05 NIEUWERK-13
- 12 Tweede Pinksterdag (geen clubavond)
- 19 Algemene ledenjaarvergadering
- 26 Jaaroverzicht: De vijf 'beste' van dit fotoseizoen

* Deelname beperkt. Alleen mogelijk door vooraf in te schrijven.

** Nog niet bekend.

271

Een nummer met een hoog Aza Teeuwen-gehalte. Allereerst vier foto's uit zijn indrukwekkende serie uit de Borinage. Vervolgens een gesprek met hem over deze serie. En dan legt Aza in verband met een bezoek aan Naarden ook nog uit waarom hij de voorkeur aan 'De Lach' (vroeg twintigste eeuws licht erotisch tijdschrift) geeft.

Ruud van Wezel blijkt naast zijn Tante Jo ook een Tante Marie te hebben. Hij houdt naar aanleiding van de coverfoto van De Grove Korrel 270 een betoog over orthodoxie en houdt eveneens de club een spiegel voor. Bovendien vindt hij dat je boodschap en boodschapper niet door elkaar moet halen. Wim Bierhaus houdt een pleidooi voor mislukte foto's.

Naast de vaste rubrieken veel mooi fotowerk van onder anderen onze openingspreker van dit seizoen: Marijn de Jong.

En o ja! De coverfoto uit de vorige Korrel deed ons denken aan het zelfportret als honderd-jarige van Philip Mechanicus.

FOToclubZWIJNDRECHT